

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Bydgoszczy

LBY.410.014.05.2015
P/15/069

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Bydgoszczy
ul. Wały Jagiellońskie 12, 85-950 Bydgoszcz
T +48 52 567 58 00, F +48 52 567 58 60
lby@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/069 – Dostępność publicznego transportu zbiorowego dla osób niepełnosprawnych w miastach na prawach powiatu
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy
Kontrolerzy	1. Andrzej Maciejski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 96921 z dnia 16 września 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2) 2. Andrzej Grzymysławski, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 96932 z dnia 28 września 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 3-4)
Jednostka kontrolowana	Miejski Zarząd Usług Komunalnych i Dróg we Włocławku, 87-800 Włocławek, ul. Zielna 13/21
Kierownik jednostki kontrolowanej	Dorota Cecot, dyrektor Miejskiego Zarządu Usług Komunalnych i Dróg we Włocławku ¹ (dowód: akta kontroli str. 5-7)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od sformułowania oceny działalności kontrolowanej jednostki w zakresie zapewniania dostępności publicznego transportu zbiorowego dla osób niepełnosprawnych² w latach 2013-2015 (do 30 czerwca).

Miejski Zarząd Usług Komunalnych i Dróg we Włocławku³ powstał z dniem 1 maja 2015 r. w wyniku połączenia Miejskiego Zarządu Dróg we Włocławku⁴ z Miejskim Zespołem Usług Komunalnych we Włocławku. Powstały w wyniku połączenia powyższych jednostek organizacyjnych Zarząd nie pełnił funkcji inwestora robót budowlanych, w tym – inwestora robót dotyczących przystanków komunikacyjnych. Przed powołaniem Zarządu inwestycje związane z budową i modernizacją przystanków autobusowych realizował MZD.

¹ Zatrudniona od 17 czerwca 2015 r. Poprzednio dyrektor Miejskiego Zarządu Dróg - Agnieszka Sierakowska-Wojciechowska od 1 października 2014 r. (od 11 sierpnia 2014 r. pełniąca obowiązki), wcześniej Piotr Kosseda – od 1 stycznia 1994 r.

² Zgodnie z art. 3 lit. j rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 181/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. dotyczącego praw pasażerów w transporcie autobusowym i autokarowym oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 (Dz. Urz. UE. L. z 2011 r., Nr 55, str. 1), zwanego dalej: „rozporządzeniem dotyczącym praw pasażerów”, osoba niepełnosprawna lub osoba o ograniczonej sprawności ruchowej to każda osoba, której sprawność ruchowa podczas korzystania ze środków transportu jest ograniczona w wyniku jakiegokolwiek niepełnosprawności fizycznej (sensorycznej lub motorycznej, trwałej lub przejściowej), niepełnosprawności intelektualnej, upośledzenia lub jakiegokolwiek innej przyczyny niepełnosprawności bądź z powodu wieku, i której sytuacja wymaga należytej uwagi i dostosowania usług udostępnianych wszystkim pasażerom do jej szczególnych potrzeb. Zgodnie z punktem 2.21 regulaminu nr 107 Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych (EKG ONZ) - Jednolite przepisy dotyczące homologacji pojazdów kategorii M₂ i M₃ w odniesieniu do ich budowy ogólnej (Dz. Urz. UE. L. z 2015 r., Nr 153, str. 1) pasażer o ograniczonej zdolności poruszania się to każdy pasażer mający trudności podczas korzystania z publicznych środków transportu, taki jak osoba niepełnosprawna (w tym osoba z upośledzeniem czuciowym i umysłowym, użytkownik wózka inwalidzkiego, osoba z upośledzeniem narządu ruchu, osoba niskiej postury, osoba z ciężkimi bagażami, osoba w podeszłym wieku, kobieta ciężarna, osoba z wózkami na zakupy oraz osoba z dzieckiem, w tym z dzieckiem siedzącym w wózku spacerowym).

³ Dalej: „Zarząd”.

⁴ Dalej: „MZD”

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Dostosowanie infrastruktury przystankowej do potrzeb osób niepełnosprawnych

Opis stanu faktycznego

1.1. Do dnia 30 kwietnia 2015 r. funkcję inwestora budowy, przebudowy i remontu dróg miejskich (wraz z przystankami komunikacyjnymi oraz znajdujących się w ich bezpośrednim sąsiedztwie przejściami dla pieszych oraz przejściami podziemnymi i naziemnymi) pełnił MZD.

Z dniem 1 maja 2015 r. połączono MZD z Miejskim Zespołem Usług Komunalnych we Włocławku, tworząc jednostkę budżetową pn. Miejski Zarząd Usług Komunalnych i Dróg we Włocławku⁵. Zadania statutowe tej jednostki nie obejmowały pełnienia funkcji inwestora robót budowlanych⁶. Zarząd odpowiadał natomiast za utrzymanie i remont ulic.

Od 1 maja 2015 r. za planowanie oraz projektowanie (zlecenie i odbiór dokumentacji) inwestycji drogowych, węzłów przesiadkowych, przejść dla pieszych (wraz z sygnalizacją świetlną i krawężnikami) oraz przejść podziemnych i naziemnych odpowiadał Wydział Inwestycji w Urzędzie Miasta we Włocławku⁷.

(dowód: akta kontroli str. 9-54)

1.2. W okresie objętym kontrolą, tj. w latach 2013-2015 (I połowa), w Zarządzie nie ustalono wewnętrznych standardów dotyczących przystanków. Zgodnie z wyjaśnieniami dyrektor Zarządu opierano się w tym zakresie na wiedzy i doświadczeniu biur projektowych, którym zlecano zadania inwestycyjne. Zarząd nie informował Urzędu o potrzebach osób niepełnosprawnych dotyczących przystanków autobusowych.

(dowód: akta kontroli str. 9-10)

1.3. W latach 2013-2015 (I połowa) przebudowę 33 przystanków komunikacyjnych przeprowadził MZD w ramach poszczególnych etapów przebudowy drogi krajowej nr 1⁸. W dokumentacji inwestycji etapów I, III i IV⁹ zawarto rozwiązania techniczne służące zapewnieniu dostępności osobom niepełnosprawnym, takie jak powierzchnia wypukła od strony krawędzi peronu przystankowego oraz nawierzchnia zabezpieczająca przed poślizgiem oraz swobodnym toczeniem się wózka (inwalidzkiego albo dziecięcego) w kierunku jezdni. Zamawiającym roboty była Gmina Miasto Włocławek¹⁰, natomiast prowadzącym postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego i prowadzącym inwestycje – MZD¹¹.

W dokumentacji etapu II inwestycji¹² nie uwzględniono wyposażenia peronów przystankowych w urządzenia bezpieczeństwa ruchu drogowego dla osób

⁵ Na podstawie § 1 ust. 1 uchwały Nr VI/24/2015 Rady Miasta Włocławek z dnia 30 marca 2015 r. w sprawie połączenia jednostek budżetowych pod nazwą: Miejski Zarząd Dróg we Włocławku i Miejski Zespół Usług Komunalnych we Włocławku oraz nadania nazwy i statutu jednostce budżetowej Miejskiego Zarządu Usług Komunalnych i Dróg we Włocławku.

⁶ Stosownie do § 2 ust. 2 załącznika do uchwały nr X/80/2015 Rady Miasta Włocławek z dnia 31 sierpnia 2015 r. zmieniającej uchwałę w sprawie połączenia jednostek budżetowych pod nazwą: Miejski Zarząd Dróg we Włocławku i Miejski Zespół Usług Komunalnych we Włocławku oraz nadania nazwy i statutu jednostce budżetowej Miejskiego Zarządu Usług Komunalnych i Dróg we Włocławku.

⁷ Dalej: „Urząd”.

⁸ Zaprojektowanie i wykonanie robót uzupełniających na podstawie audytów bezpieczeństwa ruchu drogowego w ramach etapów: I i III (umowa zawarta dnia 24 stycznia 2014 r.), etap II (umowa zawarta dnia 17 listopada 2010 r.), etap IV (umowa zawarta dnia 8 października 2013 r.). Poszczególne etapy zostały zakończone odpowiednio: 9 lipca 2014 r. – etap: I i III, 30 maja 2014 r. – etap II, 6 listopada 2014 r. – etap IV.

⁹ Dla etapów I, III i IV - Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia (dalej: „SIWZ”) i umowy, dla etapów I i III - program funkcjonalno-użytkowy.

¹⁰ Dalej: „Miasto”.

¹¹ Dokumentację (SIWZ i umowy) podpisał z upoważnienia Prezydenta Miasta Włocławek dyrektor MZD.

¹² SIWZ, umowa na roboty budowlane.

niepełnosprawnych, takie jak: linie ostrzegawcze na krawędzi peronu oraz płytki wskaźnikowe i prowadzące. Zamawiającym roboty było Miasto, natomiast prowadzącym postępowanie i prowadzącym inwestycje MZD. W raporcie z audytu bezpieczeństwa ruchu drogowego¹³, sporządzonym przez audytora BRD w listopadzie 2014 r., stwierdzono, że odcinek drogi¹⁴ w obszarze etapu II inwestycji spełnia podstawowe wymagania BRD i może być eksploatowany. Niemniej jednak wskazano na brak wyposażenia tego odcinka w urządzenia BRD przeznaczone dla pieszych, takie jak płytki wskaźnikowe, kontrastowe oznaczenie krawędzi jezdni oraz zabezpieczenie strefy oczekiwania przed stoczeniem się wózka dziecięcego albo inwalidzkiego w strefach peronów nachylonych w stronę jezdni (usterka nr 2). Zwrócono uwagę również na brak wyposażenia peronów przystanków autobusowych w urządzenia BRD, takie jak linie ostrzegawcze na krawędzi peronu oraz płytki wskaźnikowe i prowadzące (usterka nr 6). W związku z tym zalecono przeprowadzenie działań korygujących i naprawczych.

W Wydziale Inwestycji Urzędu przygotowano opis przedmiotu zamówienia w powyższym zakresie, w celu przeprowadzenia przetargu na roboty uzupełniające wynikające z ustaleń audytu BRD dla II etapu przebudowy drogi krajowej nr 1¹⁵.

(dowód: akta kontroli str. 55-57)

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy.

Najwyższa Izba Kontroli, odstępując od formułowania wniosków pokontrolnych, nie oczekuje przedstawienia przez Panią Dyrektor informacji, o której mowa w art. 62 ustawy o NIK.

Bydgoszcz, dnia   listopada 2015 r.

Kontroler
Andrzej Maciejski
główny specjalista kontroli państwowej

Delegatura w Bydgoszczy

Dyrektor
Barbara Antkiewicz

.....
Podpis

.....
Podpis

¹³ Dalej: „BRD”.

¹⁴ Na jezdni prawej drogi krajowej nr 1 od km 0+000 do km 9 + 611,65, na jezdni lewej od km 1 + 600 do km 9 + 656,98.

¹⁵ Na dzień zakończenia kontroli, tj. na dzień 4 listopada 2015 r. opisu przedmiotu zamówienia nie zrealizowano, prace trwałe.